

BAZI TEHLİKESİZ ATIKLARIN GERİ KAZANIMI TEBLİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin maksadı, bir faaliyet sonucunda ortaya çıkan bazı tehlikesiz atıkların çevreye olabilecek olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi, atık miktarının azaltılması, geçici depolanması, geri kazanım tesislerinin kurulması ve bu tesislerin çevreyle uyumlu yönetiminin sağlanmasına yönelik prensip, politika ve programların belirlenmesi için gerekli idari ve teknik esasların düzenlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ; sınaî ve ticarî faaliyetlerden, üretim tesislerinden ve ürünlerin kullanımından kaynaklanan ve 5/7/2008 tarihli ve 26927 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin EK-IV’ünde sunulan Atık Listesinde yer alan bazı tehlikesiz atıkların toplanması, ayrılması, geçici depolanması, geri kazanılması, yeniden kullanılması ve değerlendirilmesine ilişkin esasları kapsar.

(2) Bu Tebliğ hükümleri;

a) Tebliğin Ek-2’ sinde yer alan tehlikesiz atıkları,

b) Madenlerin aranması, çıkarılması, işletilmesi, fiziki ve kimyasal işleme tabi tutulması sırasında ortaya çıkan atıkları, kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ; Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik ve 29/4/2009 tarihli ve 27214 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik esaslarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğ kapsamında;

a) Atık beyan formu: Atık üreticileri tarafından doldurulması gereken internet tabanlı programda yer alan formu,

b) Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,

c) Çevre lisansı: Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelikte yer alan çevre lisansını,

ç) Geçici depolama alanı: Atıkların üretici tarafından geri kazanım/bertaraf tesisine gönderilinceye kadar tesis içinde geçici olarak biriktirildiği alanı,

d) Geri kazanım: Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin EK-II B’sinde yer alan işlemlerden herhangi birisini,

e) **(Mülga:RG-1/10/2013-28782)**

f) İşletmeci: Geri kazanım tesisinin işletilmesinden sorumlu özel ya da tüzel kişiyi,

g) Kanun: 2872 sayılı Çevre Kanununu,

ğ) Tehlikesiz atık: Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin EK-IV’ünde (*) ile işaretlenmemiş atıkları,

h) (**Değişik:RG-1/10/2013-28782**) Toplama-ayırma tesisi: Tehlikesiz atıkların tesis içinde yapılan biriktirmeler hariç olmak üzere toplandığı, ayrıldığı ve fiziksel işlemlerin de uygulanabildiği tesisi,

ı) Atık üreticisi: Faaliyetleri sonucu tehlikesiz atık oluşumuna sebep olan kişi ve/veya tehlikesiz atığın bileşiminde veya yapısında bir değişikliğe sebep olacak ön işlem, karıştırma veya diğer işlemleri yapan gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

Genel esaslar

MADDE 5 – (1) Tehlikesiz atıkların, ekonomiye katkı sağlamak ve nihaî bertarafa gidecek atık miktarının azaltılması amacıyla geri kazanılması esastır.

(2) Tehlikesiz atıkların geri kazanımı bu Tebliğde belirtilen usul ve esaslara göre yapılır.

(3) Tehlikesiz atıkların Bakanlığın çevre lisansı verdiği tesisler dışında geri kazanımı yasaktır.

(4) Geri kazanımı mümkün olmayan atıklar, Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin Ek II-A'sı kapsamında belirtilen yöntemlerden biriyle bertaraf edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 6 – (1) Bakanlık;

a) Tehlikesiz atıkların çevreyle uyumlu bir şekilde yönetimini sağlayan program ve politikaları belirlemekle, bu Tebliğin uygulanmasına yönelik işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla,

b) Tehlikesiz atıkların geri kazanımına yönelik ulusal tehlikesiz atık yönetim planı hazırlamak veya hazırlatmakla ve halkın bilgilendirilmesini sağlamakla,

c) Tehlikesiz atıkların çevreyle uyumlu bir şekilde geri kazanımına yönelik yönetimine ilişkin teknoloji ve yönetim sistemlerinin kurulmasında ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamakla,

ç) Atık beyan formunun doldurulmasını sağlayacak internet tabanlı programı hazırlamak/hazırlatmak ve programın kullanım esaslarını belirlemekle, yükümlüdür.

İl çevre ve orman müdürlüklerinin görev ve yükümlülükleri

MADDE 7 – (1) İl Çevre ve Orman Müdürlükleri;

a) Atık üreticisinin tesisinden kaynaklanan tehlikesiz atıklarının geri kazanımına yönelik hazırlanmış olduğu atık yönetim planlarını değerlendirmek, hazırlanan yönetim planlarının uygulanmasını sağlamakla,

b) Atık üreticisinin tehlikesiz atıklarının geri kazanıma kadar bir yılı geçmemek üzere bu Tebliğin 10 uncu maddesinde düzenlenen tehlikesiz atık geçici depolama şartlarına uygunluğunu kontrol etmekle ve bu faaliyetleri denetlemekle,

c) İl sınırları içinde bulunan tehlikesiz atık geri kazanım tesislerinin Bakanlıkça verilen çevre lisansı belgelerindeki koşullar doğrultusunda işletilmelerini sağlamak, bu maksatla gerekli denetimleri yapmak, tesislerin bilgi, belge ve teknik raporlarını düzenli olarak kontrol etmek, değerlendirmek ve Bakanlığa rapor etmek, tesisin çevre lisansı şartlarına uygun çalışmadığının tespiti halinde gerekli yasal işlemleri yapmak ve Bakanlığa bilgi vermekle,

ç) Üreticilerin göndermekle yükümlü olduğu bir önceki yılın bilgilerini içeren atık beyan formunu takip eden yılın en geç Nisan ayına kadar değerlendirmek ve gerekli düzeltmelerin yapılmasını sağlamakla,

d) Tehlikesiz atık toplama-ayırma işini yapanlara 12 nci maddede belirtilen şartları taşıdığına dair belge düzenlemekle,
yükümlüdür.

Tehlikesiz atık üreticisinin yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) Tehlikesiz atık üreticisi;

a) Tehlikesiz atık üretimini en az seviyeye indirecek şekilde gerekli tedbirleri almak, tesisinden kaynaklanan tehlikesiz atıkların geri kazanımına yönelik olarak hazırladıkları üç yıllık atık yönetim planını il çevre ve orman müdürlüğüne sunmakla ve hazırlanan yönetim planını uygulamakla,

b) Tehlikesiz atıkların tesis sınırları içinde veya sanayi bölgelerinde belirlenecek alanlarda, sızdırmaz, emniyetli konteynır ve benzeri içerisinde veya geçirimsizliği sağlanmış alanlarda birbiriyle karıştırmadan ve tehlikeli atıklardan ayrı geçici olarak muhafaza etmekle, atıkların muhafaza edildiği kapların üzerinde tehlikesiz atık ibaresi ve atık koduna yer verecek şekilde bu Tebliğin 10 uncu maddesinde istenilen şartlara uygun olarak geçici depolamakla,

c) Tehlikesiz atıkların çevre izin/lisansına sahip geri kazanım tesislerine göndermekle veya çevre izin/lisanslı tesislere gönderilmek üzere il çevre ve orman müdürlüklerinden 7 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında belge alanlara vermekle,

ç) Tehlikesiz atık beyan formunu, her yıl takip eden yılın en geç Mart ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait bilgileri içerecek şekilde Bakanlıkça hazırlanan internet tabanlı programı kullanarak doldurmak, onaylamak, çıktısını almak ve beş yıl boyunca bir nüshasını saklamakla,

d) Tehlikesiz atıkların kaza sonucu veya kasti olarak dökülmesi ve bunun gibi olaylar sonucu meydana gelen kirliliğin önlenmesi amacıyla il çevre ve orman müdürlüğüne bilgi vermekle, atığın türüne bağlı olarak olayın olduğu andan itibaren en geç bir ay içinde olay yerinin eski haline getirilmesini sağlamak ve bununla ilgili tüm harcamaları karşılamakla,

yükümlüdür.

Tehlikesiz atık geri kazanım tesisi işletenin yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Geri kazanım tesisi işleten gerçek veya tüzel kişiler;

a) Tesislerini bu Tebliğde belirlenen standartlara uygun hale getirmekle, bu maksatla çevre lisansı almakla,

b) **(Değişik:RG-1/10/2013-28782)** Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik kapsamında kütle denge bildirimini yapmakla,

c) Acil durumlara ilgili eğitimli personel bulundurmakla, acil durum söz konusu olduğu zaman il çevre ve orman müdürlüklerine bilgi vermekle ve gerekli tedbirleri almakla,

ç) Tesisin risk taşıyan bölümlerinde çalışan personelin her türlü güvenliğini sağlamakla,

d) Tesisin kapatılması durumunda gerekli tedbirleri almakla,

yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tehlikesiz Atıkların Geçici Depolama ve Geri Kazanımına İlişkin Hükümler

Geçici depolama

MADDE 10 – (Değişik:RG-1/10/2013-28782)

(1) Tehlikesiz atık üreticisi; atıkların geri kazanıma kadar gerekli tedbirleri alarak bir yılı geçmemek üzere tesis içinde depolayabilir. Bu durumda atıkların yağmur veya yüzey suları ile temasından meydana

gelebilecek kirliliğin önlenmesi için zemin geçirimsizliğinin sağlanması, suların drenajı amacı ile ızgara, kuşaklama kanalları ve benzeri toplama sistemlerinin oluşturulması zorunludur.

Geri kazanım tesislerinde aranan şartlar

MADDE 11 – (1) Geri kazanım tesislerinde;

a) Atıkların tesise girişte kontrolünün yapıldığı kabul ünitesi ve geçici stoklama sahası yer alır. Stoklama sahasının zemin geçirimsizliği, beton veya benzeri malzeme ile sağlanarak, yağmur ve yüzey sularının drenajı için tedbirler alınır.

b) Tesis genelinde oluşacak yağmur suları, yıkama ve benzeri atık sulardan ayrı toplanır.

c) Tesise kabul edilen atığın kaynağı, miktarı, taşınım türü ve geri kazanım yöntemi gibi bilgileri içeren veri kayıt sistemi oluşturulur.

ç) Gürültü, toz gibi kirleticilere karşı ilgili yönetmeliklerde tanımlanan sınır değerlere uyulur.

d) Tesis çevresi bu alana personel harici kişilerin izinsiz girmesini önleyecek şekilde çevrilir.

(2) Metal hurdaları parçalamak/boyutlarını küçültmek suretiyle kalitesini ve yoğunluğunu arttırarak ve arındırma işlemine tabi tutarak hammadde niteliğine getirmek amacıyla faaliyet gösteren metal hurda ıslah/geri kazanım tesisleri için birinci fıkrada belirtilen şartlara ilave olarak;

a) Kesme, presleme, ve/veya mekanik kırıcı-parçalayıcı-öğütücü ünitelerinin bulundurulması,

b) Stoklama ünitesinin bulunması,

c) Radyasyon kontrol sistemi ünitesi ve yeterlilik sahibi personel bulundurulması,

ç) Gerektiğinde drenaj kanallarına bağlı yağ tutucular bulundurulması,

d) Yağ ile veya başka malzemelerle kirlenmiş parçalar, akü, pil, metal dışı yabancı malzemeler için ayrı ayrı konteynirbulundurulması,

e) Yağ ile kontamine olmuş yüzeyi temizlemek amacıyla absorban malzemeler ile yağ çözücüler bulundurulması,

f) Demir hurda metal ıslah/geri kazanım tesisleri için yıllık kapasitenin 10.000 ton ve üzerinde olması, bunun sanayi kapasite raporuyla belgelenmesi,

g) Demir hurda metal ıslah/geri kazanım tesisleri tesisin bulunduğu alanın en az 4.000 metrekare olması,

ğ) Demir dışı hurda metal ıslah/geri kazanım tesisleri için yıllık kapasitenin 1.500 ton ve üzerinde olması, bunun sanayi kapasite raporuyla belgelenmesi,

h) Demir dışı hurda metal ıslah/geri kazanım tesisleri için tesisin bulunduğu alanın en az 1.000 metrekare olması,

ı) 30/12/2009 tarihli ve 27448 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik doğrultusunda çevre izin ve lisansı almış geçici depolama alanları tarafından arındırma ve söküm işlemleri gerçekleştirilmemiş olan ömrünü tamamlamış araçlar ve bunların parçalarının tesise kabul edilmemesi; bu tesislerde işlem gören araçların aynı Yönetmelikte düzenlenen Araç Kayıttan Düşme ve Bertaraf Formu ile tesise kabul edilmesi,

i) Öğütme işlemi sonrasında ortaya çıkan atıkların sınıflandırılması için, LAGA PN 98 standardı veya eşdeğer standartlara göre numune alınması, bu atıklarda poliklorlu bifenil tayini DIN 38414-20 standardına, hidrokarbon muhteviyatı ise TS EN 14039 standardına uygun olarak yapılması, şartları sağlanır.

(3) Tehlikesiz atık geri kazanım tesislerinden kaynaklanan bakiye atıkların, çevre izin/lisansına sahip geri kazanım veya bertaraf tesislerine gönderilmesi zorunludur.

Tehlikesiz atık toplama-ayırma tesislerinde aranan şartlar

MADDE 12 – (1) Tehlikesiz atık toplama-ayırma faaliyeti yapanlar faaliyet sahalarında aşağıda belirtilen tedbirleri alırlar;

a) Stok sahasının zemin geçirimsizliği beton veya benzeri malzeme ile sağlanır, yağmur ve yüzey sularının drenajı için tedbirler alınır.

b) Tesis genelinde oluşacak yağmur suları, yıkama ve benzeri atık sulardan ayrı toplanır.

c) Gürültü, toz gibi kirleticilere karşı ilgili yönetmeliklerde tanımlanan sınır değerlere uyulur.

ç) Tesis çevresi dışarıdan görülmeyecek şekilde çevrilir ve bu alana personel harici kişilerin izinsiz girmesi önlenir.

d) Metal hurda toplama-ayırma faaliyeti yapan tesislerde taşınabilir radyasyon ölçüm cihazı ve yeterlilik sahibi personel bulundurulur. OSB, küçük sanayi siteleri vb. şekilde toplu halde bulunan ve giriş çıkışları kontrol altına alınmış sanayi sitelerinin girişlerinde radyasyon kontrol sistemi ve yeterlilik sahibi personel varsa bu şart aranmaz.

e) Yağ ile veya başka malzemelerle kirlenmiş parçalar, akü, pil, metal dışı yabancı malzemeler için ayrı ayrı konteynir kullanılır.

f) Yağ ile kontamine olmuş yüzeyi temizlemek amacıyla absorban malzemeler ile yağ çözücüler bulundurulur.

(2) Metal hurda toplama-ayırma işi yapanların faaliyet sahalarından kaynaklanan bakiye atıklar için türlerine göre 11 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hükümlere uyması zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çevre İzin ve Lisansı ile İlgili Hükümler

Geri kazanım tesislerine çevre lisansı verilmesi

MADDE 13 – (1) Tehlikesiz atık geri kazanım tesisi ile metal hurda ıslahı/geri kazanımı tesisi kurmak ve işletmek isteyen gerçek ve tüzel kişilerin çevre lisansı alması zorunludur. Çevre lisansı alınması işlemlerinde Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır. Söz konusu Yönetmeliğin Ek-3C'sinde yer alan Teknik Uygunluk Raporunda, bu Tebliğin Ek-1'inde verilen bilgi ve belgelerin bulunması zorunludur.

(2) Birbirini tamamlayan ve benzer teknoloji kullanan kompleks tesis üniteleri çevre lisansı alma açısından tek ünite sayılır.

(3) Bu Tebliğde tanımlanan tehlikesiz atık geri kazanım tesislerine Bakanlık tarafından çevre lisansı; tehlikesiz atık ve metal hurda toplama-ayırma tesislerine İl Çevre ve Orman Müdürlükleri tarafından 7 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde düzenlenen belge verilir. Metal hurda ıslah/geri kazanım tesislerinin toplama-ayırma faaliyeti için il çevre ve orman müdürlüklerinden belge almaları şartı aranmaz.

(4) (Mülga:RG-1/10/2013-28782)

(5) (Mülga:RG-1/10/2013-28782)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

MADDE 14 – (1) 12/5/2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Tehlikesiz ve İnert Atıkların Geri Kazanımı Tebliği" yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (Mülga:RG-1/10/2013-28782)

Yürürlük**MADDE 15 – (Değişik:RG-1/10/2013-28782)**

(1) Bu Tebliğin;

a) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ve 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi 1/1/2015 tarihinde,

b) Mevcutta kurulu bulunan metal hurdayı ergiterek işlem yapan sanayi tesisleri için 10 uncu maddesi 1/1/2015 tarihinde,

c) 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının (f), (g), (ğ) ve (h) bentleri 1/1/2015 tarihinde,

ç) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.